

ÉPÍTÉSTÖRTÉNETI KUTATÁSI LEÍRÁS

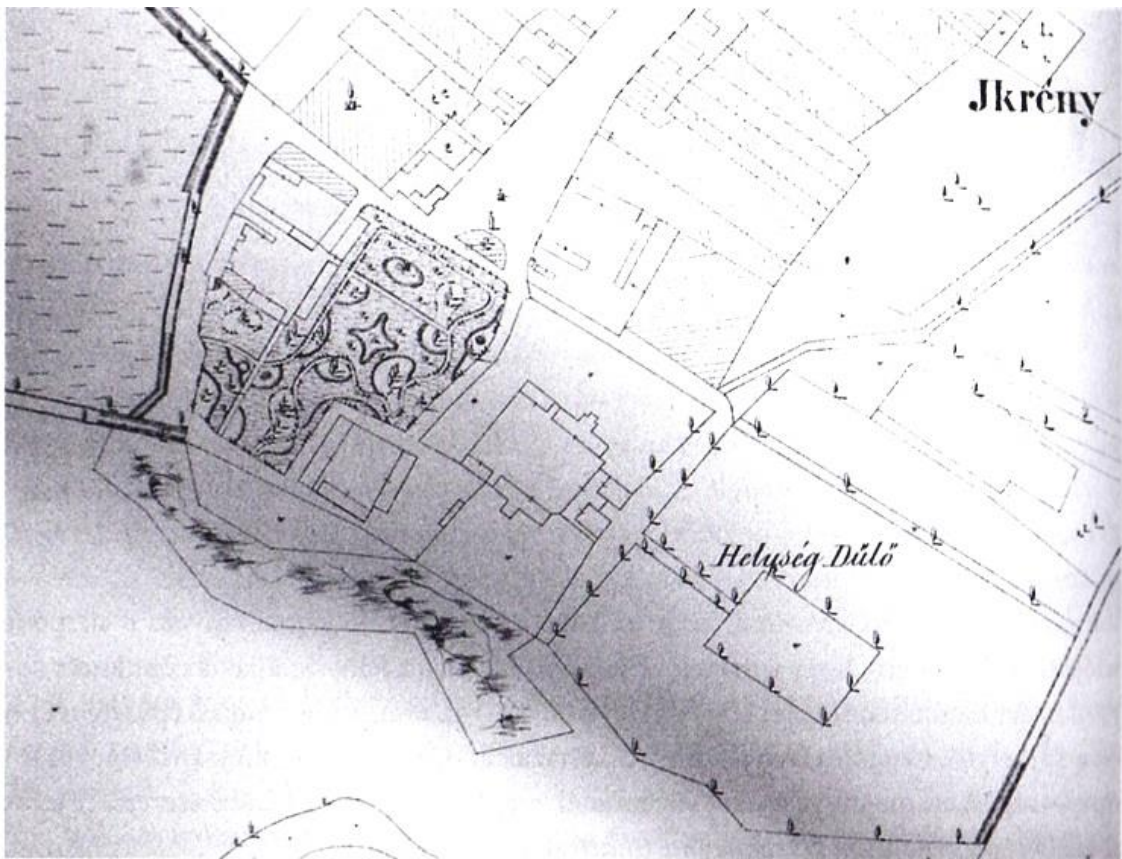
IKRÉNY KÁRTYAHÁZ HELYSREÁLLÍTÁSÁNAK, FELÚJÍTÁSÁNAK ÉPÍTÉSI ENGEDÉLYEZÉSI TERVDOKUMENTÁCIÓJÁHOZ

Ikrény, a Rába és a Rábca között fekszik. Története során sok család birtokába került.

Már a XIII. században szerepelt, 1324-ben I. Károly király Miklós bánt iktattatja itteni birtokába. Aztán Kanizsayak, majd Nádasdyak birtokába is került.

1614-ben Győr városa és Vizkelethy János is birtokosaiként vannak említve. 1770-ben a Körmendy, Stverteczky, Klempa, Bolényi, Eördögh, Hajós, Brunovszky és Kaskovich családok a birtokosai, 1777-ben pedig nagyobb része Lamberg Volrádé, kinek utóda, Lamberg Fülöp, az egész birtokot magához váltotta. A XIX. század elején szintén a gróf Lamberg család volt az ura, majd pedig gróf Meran Jánosné, szül. Lamberg Ladislája birtoka lett.

Így alakult ki a Lamberg-Merán birtok az itt lévő kastéllyal a hozzátartozó épületekkel.

Az 1856-os kataszteri felmérés jól mutatja a kiépített tájképi kertet, és az istállókat.

1840-es évekre befejeződik a majorság kiépítése. A magtárépület mellett lévő kastélyépület hossz tengelyeire merőleges tengelyre szervezve épültek a ménesbirtok istálló épületei, valamint a szabadtéri lovarda.

Merán-kastély

<i>azonosító</i>	<i>4463</i>
<i>törzsszám</i>	<i>9264</i>
<i>védettség</i>	<i>Műemléki védelem</i>

A ménesbirtokot 1897-ben, mint a vármegye egyik legjelentősebb állattenyésztési helyét jegyzik. Ez a ménesbirtok fénykora.

Később a lóistálló egy részét marhatartásra alakítják át. Mindez feltehetően az első világháború után vált szükségessé.

Ez időben újítyják fel a kastély előtti parkot és ekkor épülhet fel a kártyaház is, melyről konkrét említés nem található.

Meglétét a rendelkezésre álló térképek alapján lehet behatározni. Korábbi katonai felmérési térképen látszik, hogy templom is volt a kártyaház helyén. Sajnos a templomról sincs adat.

Első katonai felmérés

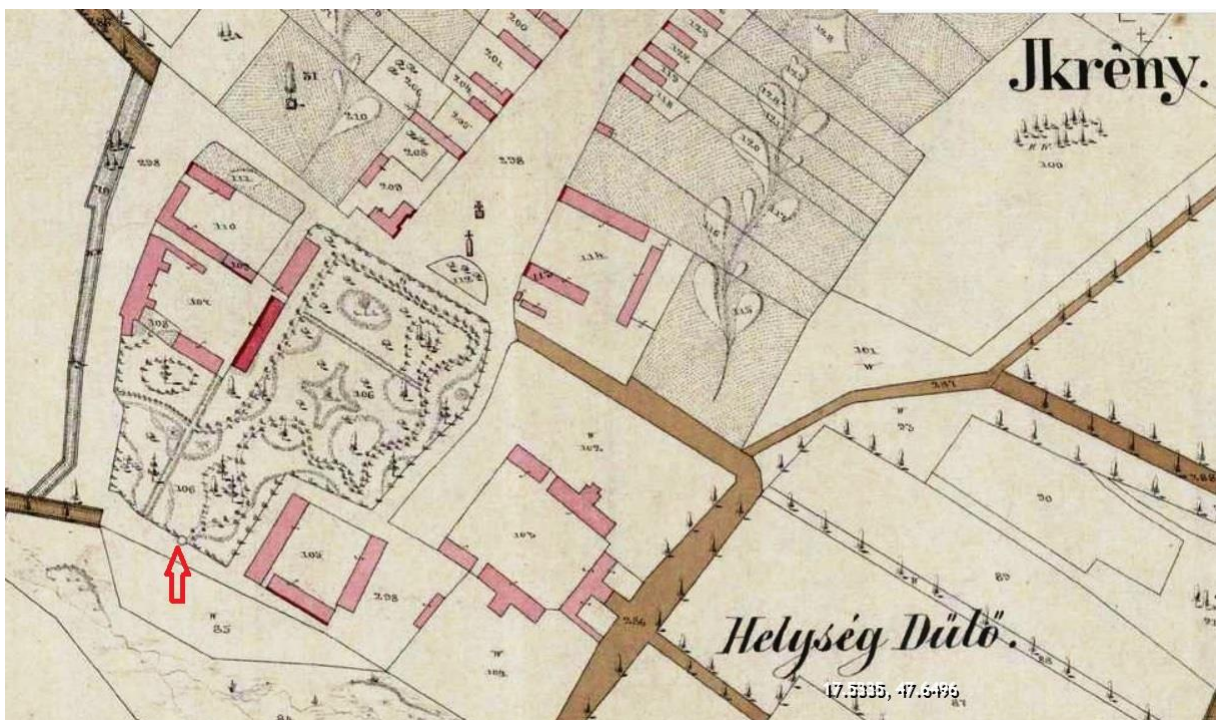
A kártyaház (fotókon is jól látható) két bejáratos kialakítása felveti a funkció kérdését. Valóban kártyaháznak készült-e? A korabeli elbeszélésekből tudni lehet, hogy nevezték körkapolnának is.

A falunak ez idő tájt végül is nem volt temploma, vagy legalább is nincs róla tudomásunk. A második világháború után a kastély alsó szintjének egy részét alakították ki imateremmé.

Az 1850-60-as évekre tehető térképen jól látható a kártyaház helye (nyíllal jelölve). A rendezett kertterület határán látszik. Így elképzelhető, hogy egyfajta személykapu szerepét játszotta. Mivel azt tudjuk, hogy a kastélyt többnyire vadász vendégek fogadására használták és a vadászterületek nyugati, dél-nyugati irányba estek. Ezen túl egyfajta kocsit is vezet ehhez a telekhatárhoz.

1850-60-as évekre tehető térkép

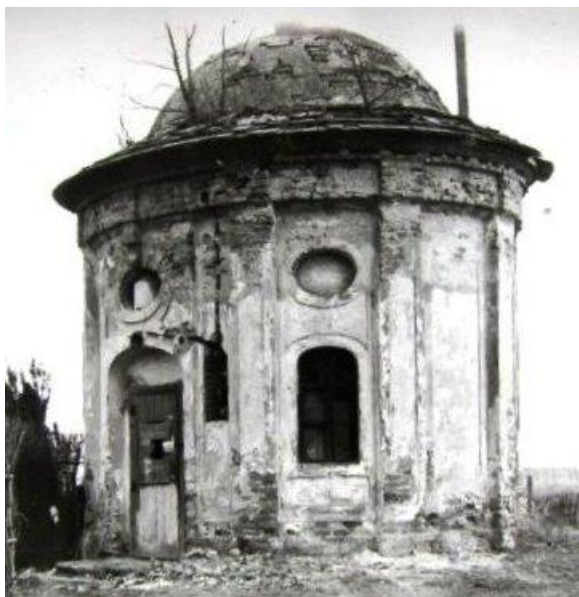
A kártyaházhoz két oldalról vezetett-e kerítés, azt természetesen feltárással lehet igazolni. Miután a terület lehatárolása kerítéssel az épülettől nyugatabbra került, ezt a ma élő idős asszonyoktól tudhatjuk. Lehetséges, hogy a „kártyaház” elnevezés későbbi korból származik.

Mivel kutatások során nem találtunk a kártyaházra vonatkozó adatokat, ezért kérdeztük a még élő emlékezőket.

Elmondásuk szerint a második világháború tájékán magas téglakerítés takarta belátásukat nyugati irányból a kártyaházhoz. Így sajnos nem tudtak sok felvilágosítást adni az épületre vonatkozóan.

Kártyaház

„Formai jegyei egyeznek a kastélyéval, mintha annak esszenciája épült volna meg. Jól látható az egykori gazdag füzérdísz a kosáríves ajtó körül, és a gazdag tagozású párkány az ovális ablak fölött. Sajnos a hatvanas években lakássá (!) alakították, és ezzel sokat változtattak állapotán. Valószínű, hogy a múlt században téglakupola fedte, amely egy beton koszorúról indul.” (Kottmayer Tibor)

A kupolának leginkább a fedése kérdéses. A rendelkezésre álló képről nem deríthető ki, hogy mennyire eredeti és egyáltalán milyen anyagú. Ezért megnéztünk pár hasonló építményfedést.

Fertőboz Gloriett

Pétevársára Fájdalmas Anya rk. templom

Szent Vendel-kápolna Biatorbágy

Kálvária kápolna Süllyás

Gül Baba Türbéje Bp.

Ratatics Gábor
építőmérnök